

FØYEN

**ABK 09 – grunderna för dig som
jobbar med geodetisk mätningsteknik**

Advokat Helena Dahlberg

Om oss

- Advokatbyrå nischad inom samhällsbyggnad
- Grundades 1987
- Ca 100 medarbetare varav 80 jurister
- Stockholm, Göteborg, Malmö
- Systerkontor i Norge
- Foytech: AI-tjänst för jurister

- ✓ Struktur och innehåll i ABK 09
- ✓ Fast respektive löpande arvode
- ✓ Ansvar och hantering vid fel, förseningar och ändrade förutsättningar
- ✓ Vanliga fallgropar
- ✓ Var du kan lära dig mer

FØYEN

STRUKTUR OCH INNEHÅLL I ABK 09

Fördelar med ABK 09

- Partsförhandlat
- Effektivt (samhällsekonomiskt) sätt att fördela ekonomiska risker.
- Låga transaktionskostnader
- Samband med övriga byggprocessen, AB, ABT, ABM osv.
- Handlingsdirigerande för god organisation och kommunikation i projekten
- Förutsägbarhet – minska risk för tvister
- Försäkringstäckning
- Kompletteras av AF AMA Konsult

Lagstiftning saknas, stor osäkerhet om vad som gäller om man jobbar utan standardavtal.

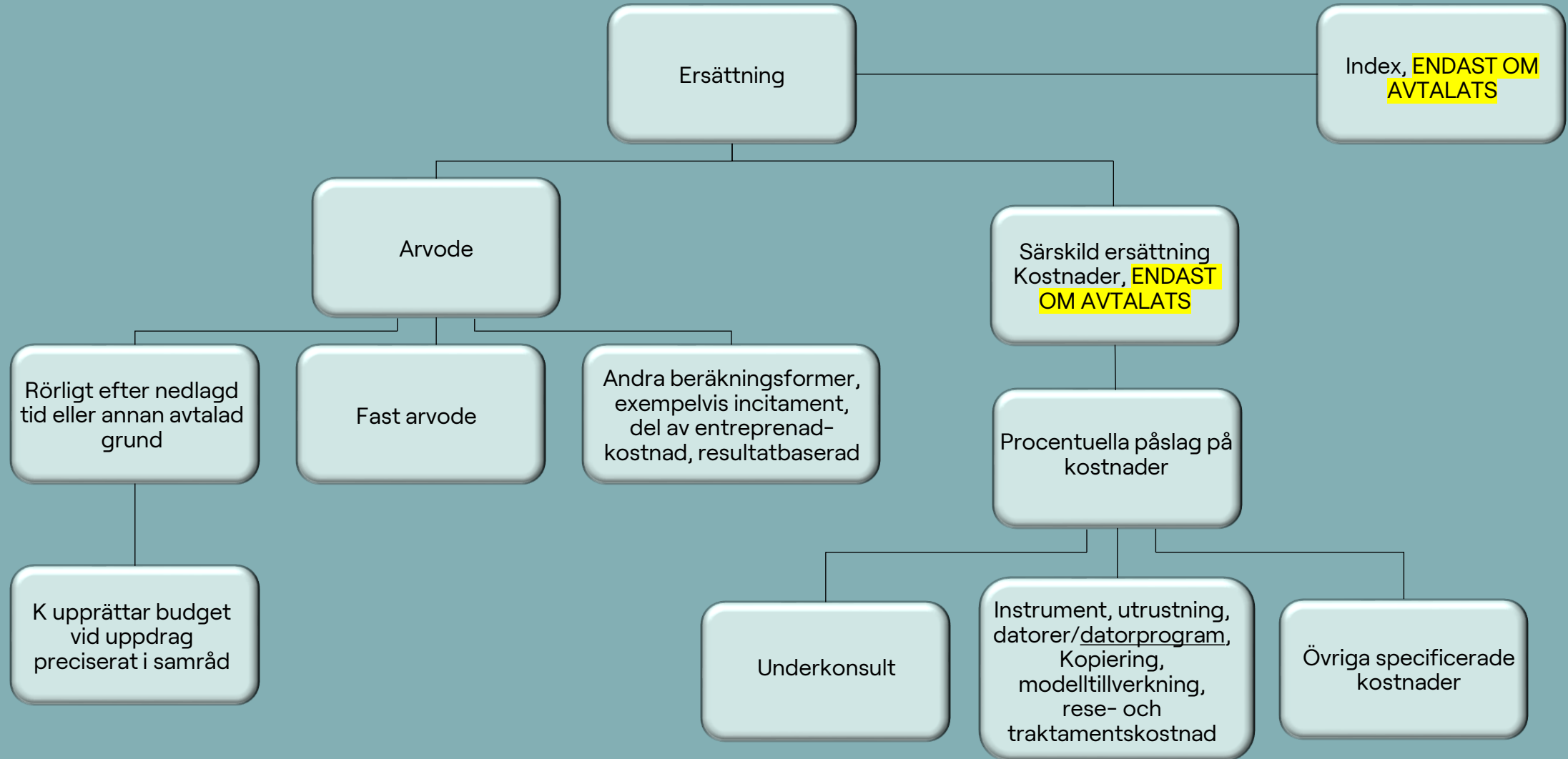
FÖYEN

	ABK	AB	ABT
	Förord	Förord	Förord
	Begreppsbestämningar	Begreppsbestämningar	Begreppsbestämningar
1 kap	Omfattning (AUC.1)	Omfattning (AFC.1)	Omfattning (AFD.1)
2 kap	Genomförande (AUC.2)	Utförande (AFC.2)	Utförande (AFD.2)
3 kap	Organisation (AUC.3)	Organisation (AFC.3)	Organisation (AFD.3)
4 kap	Tider (AUC.4)	Tider (AFC.4)	Tider (AFD.4)
5 kap	Ansvar (AUC.5)	Ansvar (AFC.5)	Ansvar (AFD.5)
6 kap	Ekonomi (AUC.6)	Ekonomi (AFC.6)	Ekonomi (AFD.6)
7 kap	Rätt till uppdragsresultatet (AUC.7)	Besiktning (AFC.7)	Besiktning (AFD.7)
8 kap	Hävning (AUC.8)	Hävning (AFC.8)	Hävning (AFD.8)
9 kap	Twistelösning (AUC.9)	Twistelösning (AFC.9)	Twistelösning (AFD.9)
10 kap	Förenklad tvistelösning	Förenklad tvistelösning	Förenklad tvistelösning

FÖYEN

FAST RESPEKTIVE LÖPANDE ARVODE

Ersättning enligt ABK

FÖYEN

Budget = Kostnadsbedömning avseende konsultens arbete.

- Upprättas vid ersättningsformen rörligt arvode
- Vanligtvis på grundval av den tid som beräknas läggas ned på uppdraget.
- Kostnadsbedömningen ska vara **fackmässigt utförd** och baserad på av beställaren givna förutsättningar.
- **Budget är inte bindande**, vilket innebär att konsulten inte är fråntagen rätten till betalning på den grund att budgeten överskridits.
- Med ”**budgetpris**” avses om inte annat anges samma sak som ”budget”.

Rörligt arvode

Kap 6 § 6*:

- upprätta budget om uppdrag preciserat i samråd (kap 1 § 1 punkten c)
- månadsvis underrätta beställaren om totalt på uppdraget upparbetat arvode och kostnader
- **skriftligen** och **utan dröjsmål** underrätta beställaren om budget inte kan hållas

Fast arvode

Fast arvode utgör avtalad ersättning för uppdrag med den omfattning som preciserats enligt reglerna i kap 1 ABK 09.

Betalning erläggs enligt avtalad betalningsplan. Finns ingen betalningsplan får konsulten fakturera en gång varje månad motsvarande värdet av utfört arbete. Ändringar av uppdraget ska faktureras månadsvis.

För detta har konsulten rätt till tilläggsersättning **förutsatt att aviseringsreglerna följts:**

- **Ändringar** av uppdraget (kap 6 § 3 samt kap 2 § 9 ABK 09)
- **Forcering** på beställarens begäran – bli färdig på kortare tid (kap 6 § 3 ABK 09)
- **Ändring av tidplan** som beror på något beställaren ansvarar för (kap 6 § 3 ABK 09 samt 4 kap 3 § ABK 09)
- Oförutsedda myndighetsbeslut/myndighetsåtgärder (kap 6 § 3 ABK 09 samt 2 kap 2 § ABK 09))
- **Avhjälpan** av fel i handling som föranletts av oriktig uppgift från myndighet, beställaren eller någon som **beställaren anlitat** – jämkning om konsulten borde insett att uppgiften var oriktig (6 kap 7 § ABK 09) se kommentaren till 2 kap 1 § ABK 09 angående skyldighet att till följd av omständigheter kontrollera uppgifter.

Ändringshantering?

Konsulten upptäcker att något behöver göras:

- Skyldighet att upplysa om behov av ändringar
- Anmäla skriftligen utan dröjsmål

Beställaren anvisar arbete utanför uppdraget:

- Skyldighet att anmäla om Beställaren anvisar arbete utanför uppdraget
- Anmäla skriftligen utan dröjsmål
- Synpunkter från beställaren?

Att göra vid fast arvode

- Klarlägg direkt om respektive arbete omfattas av avtalat fast pris eller inte. (1 kap 1 -2 §§, 6 kap 7 §)
- Avisera ändringar och tillägg omgående och skriftligen (2 kap 8-9 §§).
- Ersättning för ändringar och tillägg utgår endast om K anmäler omgående och skriftligen till B. Glöm ej ev. tidspåverkan!
- Dokumentera och redovisa er rätt till ersättning för respektive kostnadspost (6 kap 3 och 7 §§)
- Särskilj kostnader för respektive ändring/tillkommande arbete, för att kunna härleda rätten till ersättning till respektive arbete och separera kostnaderna från arbete som rör felavhjälpande samt från det som ingår i det fasta priset.

Betalningstidpunkt

- Betalningsplan som kontraktshandling, normalt sett prestationsbunden. Dokumentera när respektive leverans skett.
- Fakturera ändringar/tillägg månadsvis

Om delar av uppdraget, exempelvis ändringarna ska ersättas med rörligt arvode (6 kap 6 §)

- Månadsvis underrättelse till beställaren om totalt upparbetat arvode/kostnader
- Omgående skriftlig underrättelse om överenskommen budget inte kan hållas

Konsultindex

- Indexreglering av ersättningen måste avtalas (1 §)
- Faktorprisindex för konsulttjänster, K21
- Tar hänsyn till konsultföretagens kostnadsstruktur
- Tas fram av Innovationsföretagen varje månad
- Finns på innovationsforetagen.se

Ingen ersättning avtalad

- Skälig ersättning

FØYEN

FEL OCH FÖRSENING

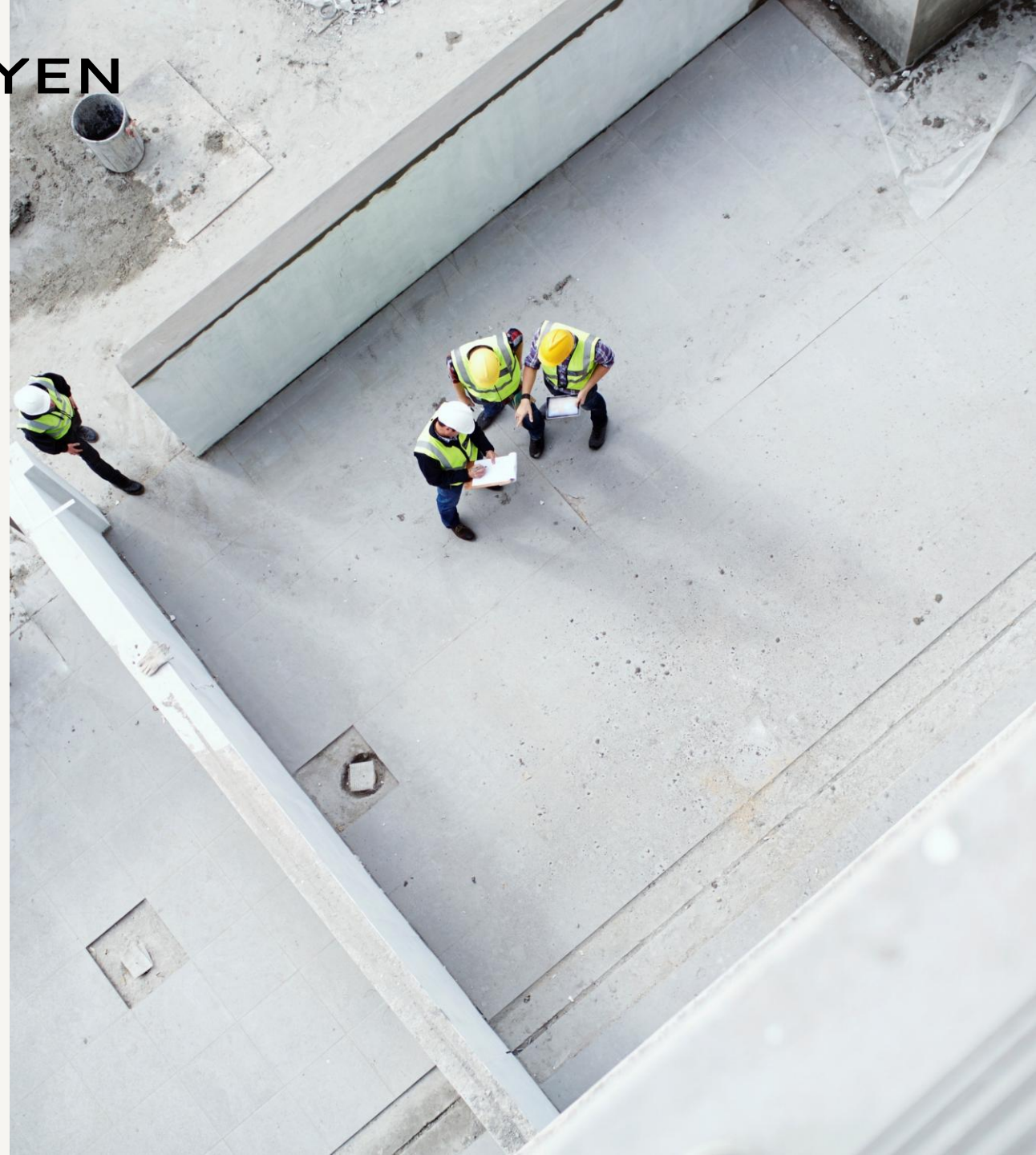
Tider

Överenskom om en tidplan, vid behov deltider och granskningstider.

Part som får kännedom om förhållande som **kan medföra ändring av tidplanen** ska **utan dröjsmål skriftligen** underrätta den andra parten.

Mer tid?

Konsulten har rätt till tidsförlängning som beror på förhållande som konsulten inte orsakat och inte rimligen kunnat undanröja.

Mer tid?

Om part inte lämnar sådan underrättelse, **får parten inte åberopa förhållandet** annat än om den andra parten insett eller bort inse förhållandet och att det inverkar på tidplanen.

Efter underrättelse ska konsulten upprätta förslag till den ändring av tidplanen som förhållandena föranleder.

Försening

- K ansvarar om K själv är försenad eller inte vidtar rimliga ansträngningar för att bli klar i tid trots annans försening. (4 kap. 2 §)
- **Vite eller skadestånd** kan utgå vid försening. Är inget vite avtalat utgår skadestånd istället. (4 kap 6 §)
- **Maxbelopp för skadestånd** vid försening är arvodets storlek, max 10 prisbasbelopp. (4 kap 6 §)
- Skälig jämkning av vite vid följdörseningar. (4 kap 6 §)

Ersättning för merkostnader vid tidsförändring (4 kap 4 §)

K rätt till **skälig ersättning** för merkostnader om beställaren begär :

- att **tidplanen** ändras,
- att **arbetet** avbrytas

eller

- **forceras**

Felavhjälpande (5 kap 5 §)

- Krav på avhjälpande av fel i handling ska framställas av B inom skälig tid.
 - Om senare ska B ersätta K för merkostnad
- Avhjälpande ska ske inom skälig tid efter det att tillfälle lämnats.
 - Annars har B rätt att avhjälpa fel i handling på Ks bekostnad
 - Undantag - olägenheter och kostnader för avhjälpande står inte i rimlig proportion till felets betydelse för beställaren.
- Kostnader för avhjälpande av fel täcks ej av försäkring

Answarets omfattnig

- Ansvar för skada under uppdragstiden och i 10 år från att uppdraget slutförts (kap 5 § 2).
- Ersättningsnivån är begränsad till 120 prisbasbelopp, f.n. 6 300 000 kr/uppdrag (kap 5 § 3*).
- Answaret omfattar även underkonsulters arbete (kap 5 § 4).

FØYEN

VANLIGA FALLGROPAR

Avsteg från ABK 09

(se Begreppsbestämning av begreppet Ändring av ABK samt kommentar till ABK 09 kap.1 § 2)

*= innehåller täckbestämmelse!

- Särreglering i administrativa föreskrifter eller ffu **kräver tydlighet** för att gälla före ABK.
- Ändring av en **fast bestämmelse måste dessutom förtecknas i sammanställning** över ändringar

➤ Riskerar att leda till oväntade konsekvenser

Uppdrag preciserat i samråd (1 kap 1 §)

Konsulten ska klargöra:

- omfattning och kvalitetsnivå för objektet
- form och detaljeringsgrad för redovisning
- ersättningsform för uppdraget – budget
- eventuell nyttjanderätt utöver ABK
- Arkiveringsskyldighet

Efter **samråd** med Beställaren **dokumentera** i kontrakt, beställning eller uppdragsbekräftelse

Innan uppdraget i övrigt påbörjas

1:2 Uppdrag preciserat i förfrågan

Beställaren säger **vad** den vill ha utfört
Uppdragets omfattning **bestäms** av:

- kontraktshandlingarna
- läs alla handlingar – allt ingår
- handlingarna kompletterar varandra
- vid motstridighet gäller rangordningen
- ändringar av ABK 09s fasta bestämmelser ska sammanställas
- vid motstridighet i förfrågningsunderlaget – billigaste alternativet
- **fullständigt och entydigt förfrågningsunderlag förutsätts**

3:4 Inhämta uppgifter

Beställaren har **samordningsansvar**

Konsulten ska dock alltid **inhämta** de uppgifter som behövs för sitt eget arbete

Kommunicera med rätt part (kap 2 § 5 och kap 3 § 3)

Direktiv endast från personer som
beställaren **utsett**

Handlingar lämnas **till beställaren**

Skilj på fel och skada

Fel i handlingar

- Beställaren framställer krav på felavhjälpande
- Konsulten avhjälpel fel inom skälig tid

Skador

- Hanteras av försäkringsbolag

Ha rätt → Få rätt

Dokumentation

Kommunikation

Uppföljning och avslut

Förebygg konflikt

- Precisera uppdragets omfattning
- Kommunícera ändringar –
omfattning / tid / kostnad /budget /
behov av direktiv
- Lyft oklarheter
- Kommunícera med rätt part/person
- Hantera fel och skador omgående

Interna rutiner som kvalitetssäkrar dessa moment – intern tvistlösningstrappa

FØYEN

FÖR DEN SOM VILL LÄRA SIG MER

FØYEN

Uppdragsskrifter, Svensk byggtjänst

Se länk:

[E-BOK Arkitektens uppdrag. Utg 3 | Svensk Byggtjänst](#)

Litteratur, Svensk byggtjänst

Länkar: [Så tolkas ABK | Provläs boken | byggtjanst.se](https://byggtjanst.se/sa-tolkas-abk/)

[ABK 09 i praktiken | byggtjanst.se](https://byggtjanst.se/abk-09-i-praktiken/)

Om Utbildningsföretaget – EGA

- Grundat 1989
- 80 yrkeserfarna kursledare
- 500 kurstillfällen per år
- Fysiska samt digitala kurser
- www.ega.se
- 0270-10510
- Juridik
- Kvalitet, miljö och arbetsmiljö
- Projekt och organisation
- Bygg, anläggning & installation
- Branschregler, fastighet, BIM
- AMA

Lyhörda

Vi lyssnar på kunder för att kunna anpassa utbudet till vad som behövs ute i verkligheten

Flexibla

Vi kan snabbt anpassa kurser efter kundens önskemål

Nära Dig

Vi vill vara där kunden finns och arrangerar kurser på de flesta orter i landet samt i det digitala klassrummet – Nära Dig!

Se länk till kurserna: [EGA](http://www.ega.se)

Mallar

Uppdragsbegräffelse för konsultuppdrag	
BESTÄLLARE	KONSULT
Firma	Firma
Organisationsnummer	Organisationsnummer
Adress	Adress
Ombud (ABK 09 Kap 3 §1)	Ombud (ABK 09 Kap 3 §1)
Projektsvarig	Uppdragsvarig
E-postadress	E-postadress

Mall för uppdragsbegräffelse på Innovationsföretagens hemsida:

[Uppdragsbegräffelse för ABK 09 – svensk och engelsk version - Innovationsföretagen](#)

**Byggandets
Kontraktskommitté**

Formulär 1/09 upp
 Byggandets Kontr
 och anpassat till A

KONSULTKONTRAKT (ABK 09)

Detta formulär är avsett att användas för konsultuppdrag enligt Allmänna bestämmelser inom arkitekt- och ingenjörsvksamhet – ABK 09.

OBS! Om en ruta inte är ikryssad gäller inte det som anges i anslutning till A

Mall för konsultkontrakt på BKK:s hemsida:

[Formular-1_09-5-Uppdaterat-index.docx](#)

KONTAKTUPPGIFTER

Helena Dahlberg

Advokat

072 373 16 19

helena.dahlberg@foyen.se

FØYEN